

101 Atrakcji Ziemi Kłodzkiej

**BIURO PROMOCJI MIASTA
I
INFORMACJI TURYSTYCZNEJ**

ul. Zdrojowa 13, 57 - 320 Polanica-Zdrój
www.polanica.pl
e-mail: info@polanica.pl
informacja@polanica.pl

1. Drewniany kościół w Kamieńczyku

W 1710 r. wzniesiono filialny kościół pod wezwaniem św. Michała. Jest to jeden z niewielu zachowanych zabytkowych kościołów drewnianych. We wsi znajduje się również kilka chat będących przykładem budownictwa wiejskiego z k. XVIII w.

2. Zespół zamkowo-pałacowy w Międzylesiu

Z pierwszego gotyckiego zamku zachowała się tylko Czarna Wieża. Rezydencja złożona jest z dwóch części renesansowej i barokowej, co razem stanowi, że jest to jeden z większych zespołów pałacowych na Dolnym Śląsku. Niestety obecnie tylko w jednej z części zlokalizowano hotel, a reszta pozostaje niezagospodarowana.

3. Kościół Bożego Ciała w Międzylesiu

Kościół mimo wielokrotnych zniszczeń i modernizacji zachował gotycko-barokową bryłę. Połączony jest krytym krużgankiem z zamkiem. We wnętrzu uwagę przyciąga bardzo oryginalna ambona z ok. 1750 r. w kształcie łodzi oraz późnogotycki kamienny portal do zachrystii.

4. Domy Tkaczy w Międzylesiu

Z zespołu tzw. Siedmiu Braci zbudowanych pod koniec XVIII w. zachowały się dwa drewniane podcieniowe domy. Niegdyś mieściły pomieszczenia mieszkalne i warsztaty tkaczy produkujących płótna i sukna w oparciu o uprawiany w okolicy len.

5. Solna Jama koło Gniewoszowa

Niewielka (ok. 40 m długości) jaskinia powstała w soczewie wapienia krystalicznego. Nazwa jej wywodzi się od nacieków kalcytowych przypominających wyglądem sól. Wnętrze jaskini zamieszkiwane jest przez endemiczny gatunek owada.

6. Kościół w Nowej Wsi

Ogromny kościół Wniebowzięcia NMP wzniesiono jako barokowy w latach 1702-4 przez znanego włoskiego architekta J. Carove, dzięki fundacji hr. von Althannów. Jest to drugi co do wielkości kościół Ziemi Kłodzkiej, założony na rzucie krzyża łacińskiego. Wewnątrz bogate wyposażenie m.in. ołtarz i figury dłuta I. Klahra.

7. Trójmorski Wierch w Masywie Śnieżnika

Szczyt Masywu Śnieżnika z charakterystycznym rumowiskiem skalnym, stanowiący dział trzech zlewisk: Odry, Łaby i Dunaju. Punkt wododziałowy znajduje się na płd.-zach. zboczu na wysokości 960 m n.m.p.

8. Ruiny zamku Szčerba

Pozostałości wieży, murów i budynków mieszkalnych powstałego w XIV w. gotyckiego zamku. Zniszczony podczas wojen husyckich w 1428 r. nigdy nie odbudowany.

9. Autostrada Sudecka w Górach Bystrzyckich

Malownicza szosa zbudowana w latach 30-tych XX w., prowadząca zboczami i wierzchołką Gór Bystrzyckich z Zieleńca do Międzylesia przez Przełęcz Spaloną. Należy do najpiękniejszych widokowo górskich dróg w Polsce. Można z niej podziwiać rozległe panoramy Kotliny Kłodzkiej i Masywu Śnieżnika.

10. Uzdrowisko Długopole Zdrój

Najmniejsze, lecz pięknie położone w nasłonecznionej dolinie uzdrowisko Ziemi Kłodzkiej. Leczy się tu najczęściej zaburzenia pokarmowe oraz choroby układu krążenia przy wykorzystaniu trzech źródeł wód mineralnych.

11. *Drewniany kościół w Nowej Bystrzycy*

Drewniany kościół Wniebowzięcia NMP wzniesiono w 1726 r. o rozczłonkowanej bryle z potężną sygnaturką. Wewnątrz skromne wyposażenie barokowe. Zabudowania wsi tworzą ciekawy zespół architektoniczny typowy dla pogranicza. Godne uwagi są np. chaty z gankami- galerijkami.

12. *Drewniany kościół w Zalesiu*

Oryginalny kościół drewniany św. Anny wzniesiono w 1718 r. Najcenniejszym wyposażeniem kościołka jest bardzo duży, interesujący zespół polichromii, przedstawiających sceny Starotestamentowe zw. "Biblią dla Ubogich".

13. *Fort Wilhelma koło Zalesia*

Zniszczony fort pruski z XVIII w. koło Huty. W pobliżu figurka - Strażnika Wieczności przy odcinku prostej drogi o nazwie Wieczność 5 km dł.

14. *Wieża mieszkalna w Starej Łomnicy*

Rycerska wieża mieszkalna zbudowana została pod koniec XV w., rozbudowana w 2 pół. XVII i przebudowana w XVIII w. Obok stoi dawny dwór. W całej łańcuchowej wsi zachowało się wiele ciekawych domów drewnianych.

15. *Zespół parkowo-pałacowy w Gorzanowie*

Jedna z największych i najwybitniejszych rezydencji pałacowych regionu, wzniesiona w XVI w. w renesansowym stylu dla barona H.F. von Herbersteina. Obecnie nie jest zagospodarowana.

16. *Tarasowa zabudowa miejskawraz z pozostałościami fortyfikacji*

miejskich, rynek oraz pręgierz na Małym Rynku w Bystrzycy Kłodzkiej

Miasto rozlokowało się na zboczu wzniesienia opadającego stromo do koryta Nysy Kłodzkiej. Najbardziej malownicza tarasowa zabudowa prezentuje się od mostu drogi wyjazdowej z Międzylesia. Relikty średniowiecznej zabudowy obronnej miasta: mury obronne, Wieża Rycerska, Brama Wodna, Baszta Kłodzka. Zachowany tu został średniowieczny układ urbanistyczny: czworoboczny rynek z prostopadłymi ulicami, dla lepszego odpływu wody usytuowany na stoku, ratusz wzniesiony na środku rynku w XIV w., wielokrotnie przebudowywano - pierwotna jedynie wieża. Obok piękna barokowa figura Św. Trójcy z XVIII, autorstwa A. Jörnga. Pręgierz stanowi jeden z nielicznych przykładów autentycznych zabytków dawnego sądownictwa. Pochodzi z 1556 r., wykonany jest z kamienia. Na urokliwy Mały Rynek przeniesiono go na pocz. XVII w.

17. *Kościół św. Michała Archanioła w Bystrzycy Kłodzkiej*

Kościół parafialny należy do najciekawszych założeń sakralnych na Śląsku, w wyniku przebudowy pierwotnego późnoromańskiego kościołka w obecnej postaci jest to dwunawowa hala z rzędem filarów w środku i dwoma prezbiteriami. Zachowało się w nim sporo detalu kamieniarskiego, m.in. romańskie słuźki, gotyckie portale oraz cenne wyposażenie, np. chrzcielnica z herbami.

18. *Muzeum Filumenistyczne w Bystrzycy Kłodzkiej*

W dawnym kościele ewangelickim przy Małym Rynku założono w 1964 r. jedyne w kraju muzeum posiadające kolekcję etykiet zapalczanych, zapalniczek i innych urządzeń służących niecenieniu ognia. Prezentuje ono również historię Bystrzycy Kłodzkiej.

19. *Sanktuarium Marii Śnieżnej na Iglicznej*

Kościół pielgrzymkowy ze słynącą cudami figurką Matki Boskiej Śnieżnej. Wzniesiony w 1781-2 r. w stylu barokowo-klasycystycznym. Usytuowany na zboczu góry Igliczna (782 m), na której szczyt prowadzi Kalwaria.

20. Wodospad Wilczki w Międzygórzu

Najwyższy wodospad na Ziemi Kłodzkiej i jeden z większych w całych Sudetach. Woda spada tu obecnie ze skalnego progu na wysokości 21 m i płynie dalej głębokim kanionem. Pierwotny las dolnoregłowy rosnący wokół wodospadu objęty jest ochroną i stanowi krajobrazowy rezerwat przyrody.

21. Zabudowa tyrolska wraz z drewnianym kościółkiem w Międzygórzu

Pensjonatom budowanym w XIX w. nadano cechy stylu alpejskiego i norweskiego, co w połączeniu z zachowanymi z wcześniejszych okresów drewnianymi domkami i pięknym otoczeniem nadaje miejscowości typowo górski charakter. Wybudowany w XVIII w. w centrum miejscowości kościółek Św. Józefa, stanowi cenny zabytek architektury drewnianej.

22. Ogród Bajek koło Międzygórza

Unikatowa kraina wyrzeźbionych w drewnie bajkowych postaci i leśnych domów I. Kriestena, który przez 20 lat tworzył swą dzieło w hołdzie baśniom i Duchowi Gór Liczyrzepie. Po odnowieniu Ogród jest bardzo chętnie odwiedzany przez najmłodszych.

23. Schronisko turystyczne "Na Śnieżniku"

Schronisko położone jest na rozległej Hali pod Śnieżnikiem na wysokości 1218 m Roztacza się z tego miejsca rozległy widok na Kotlinę Kłodzką i otaczające je góry. Schronisko oferuje tanie noclegi, posiada też bufet z gorącymi posiłkami.

24. Pasterskie Skały koło Idzikowa

Grupa malowniczych skał zbudowanych ze zlepieńców kredowych znajdujących się na krańcu Wysoczyzny Idzikowa, których nazwa wywodzi się z legendy o pasterzach, którzy wzgardzili chlebem.

25. Rezerwat "Śnieżnik Kłodzki"

Najwyższy szczyt Ziemi Kłodzkiej 1425 m n.p.m. Z rozległej kopuły szczytowej oglądać można przepiękną panoramę całych Sudetów. Dawniej stała tu kamienna 33 m wieża widokowa, po której obecnie pozostały tylko ruiny. Szczyt porasta cenna roślinność alpejska, żyją tu rzadkie gatunki fauny, dlatego cały obszar chroniony jest jako rezerwat przyrody.

26. Ośrodek Narciarski "Czarna Góra" w Siennej

Najnowszy i największy ośrodek narciarski i snowbordowy w tej części Sudetów, oferujący 8 wyciągów orczykowych i 4 km sztucznie naśnieżanych tras. Jego główną atrakcją stanowi czynna cały rok kolej krzesłkowa, wwożąca turystów pod szczyt Czarnej Góry (1205 m), która wraz ze znajdującą się na niej wieżą stanowi doskonały punkt widokowy.

27. Jaskinia Niedźwiedzia w Kletnie

Jedna z najpiękniejszych pod względem szaty naciekowej jaskiń Polski. W osadach na dnie jaskini odnaleziono wiele zachowanych szczątków kostnych zwierząt plejstoceny, wśród których dominują kości niedźwiedzi jaskiniowych. Do zwiedzania udostępniono środkowe piętro jaskini, gdzie wraz z przewodnikiem przechodzimy labiryntem korytarzy, podziwiając unikalne stalaktyty i stalagmity, kaskady i kalcytowe draperie.

28. Rezerwat "Nowa Morawa"

Leśny rezerwat przyrody utworzony dla ochrony naturalnego lasu dolnoregłowego. Zobaczyć tutaj można piękne okazy rodzimego świerka sudeckiego i buka pospolitego.

29. Huta Szkła Kryształowego "Violetta" w Stroniu Śląskim

W czasie zwiedzania huty z przewodnikiem zapoznać się można z technologią produkcji szkła kryształowego. Uwagę zwiedzających przyciąga zwłaszcza ręczna praca hutników i zdobników, dzięki której z gorącej szklanej masy powstają urocze "szklane cuda".

30. Rezerwat "Puszcza Śnieżnej Białki"

Źródłową dolinę Białej Łądeckiej porastała urokliwa pierwotna puszcza sudecka, w której głównymi gatunkami drzew były buk, jodła, jawor i świerk. Jej zachowane fragmenty chroni rezerwat przyrody. Okolice jest jednym z najdzikszych obszarów Sudetów.

31. Wapiennik "Łaskawy Kamień" w Kletnie

W Starej Morawie stoi jeden z niewielu wapienników, w których dawniej wypalano wapno. W tym pięknie odrestaurowanym obiekcie urządzono prywatną galerię sztuki i centrum spotkań polskich i niemieckich artystów.

32. Rynek Łądku Zdroju

Jeden z niewielu płaskich rynków na Ziemi Kłodzkiej. Jego środek zajmuje neoromantyczny ratusz. Otaczają go piękne barokowe kamieniczki z podcieniami. Przy wschodniej stronie ratusza stoi ponad 3 m przęgiarz, a pod drugiej stronie pomnik Trójcy Świętej, wykonany przez zamieszkałego w kamienicy nr 1 Michała Klahra Starszego wybitnego śląskiego rzeźbiarza doby baroku.

33. Arboretum w Łądku Zdroju

Leśny ogród ponad 250 gatunków drzew i krzewów egzotycznych stanowi najcenniejszy zespół przyrodniczy łądeckiej zieleni parkowej. Otoczenie stanowią dorodne drzewostany mieszane rodzimego regla dolnego z bukiem, jaworem, świerkiem. W ogrodzie podziwiać zaś można florę pochodzącą z całego świata. Na wiosnę pięknie kwitną tutaj rododendrony i azalie.

34. Most św. Jana w Łądku Zdroju

Kamienny, dwuprzęsłowy most przerzucony przez Białą Łądecką w 1565 r. Na środku mostu stoi figura barokowa św. Jana Nepomucena - patrona strzegącego mostów i chroniącego od powodzi.

35. Park Zdrojowy w Łądku Zdroju

W rozległym parku najpiękniejsza jest zabytkowa aleja modrzewiowa. Kuracjusze relaksować mogą się w Domu Zdrojowym, połączonym z Kinoteatrem i muszlą koncertową.

36. Zakład Przyrodolecznicy "Jerzy" w Łądku Zdroju

Pierwsze drewniane zabudowania uzdrowiskowe uległy zniszczeniu w czasie najazdu mongolskiego w 1241 r. W 1498 r. zbudowano zakład "Jerzy", dzięki czemu zasługuje na miano najstarszego obiektu uzdrowiskowego w Polsce. Znajduje się tu emanatorium radonowe, a w nowej części wspaniała panorama części zdrojowej z pocz. XX w. Powyżej zakładu stoi wieża zegarowa i barokowa kaplica św. Jerzego.

37. Ruiny zamku Karpień koło Łądku Zdroju

Średniowieczny, kamienny zamek zbudowano dla ochrony Solnej Drogi w XIV i XV w. Stanowił on centrum małego państewka, został zniszczony przez Husytów w XV w. Później stał się siedliskiem rabusiów, a ostatecznie zdobyto i zniszczono go w XVI w. Dziś jest to romantyczna ruina powoli zarastająca lasem.

38. Skątki na Trojaku i Sztolne Skątki

Trojak jest to dominująca góra nad uzdrowiskową częścią Łądku. W okolicach szczytu znajdują się skały, których wysokość dochodzi miejscami do 20 m. Na zboczu Królówki zobaczyć można interesującą grupę skałek, zw. Sztolnymi Skałkami. Łatwy dostęp sprawia że są często

odwiedzane przez łądeckich kuracjuszy. Rejon ten znany jest z licznych dróg wspinaczkowych o różnym stopniu trudności.

39. Zakład Przyrodoleczniczy "Wojciech" w Łądku Zdroju

Pierwszy zakład w tym miejscu oddano do użytku w 1680 r., a obecnie podziwiany neobarokowy budynek na planie okręgu zbudowano 200 lat później. Jego centrum stanowi marmurowy basen podkopyta w którym odbywają się lecznicze kąpiele w termalną wodzie. Otoczony jest pierścieniem kabin z zabytkowymi marmurowymi wannami przeznaczonymi do kąpieli. Na galerii udostępniono imponującą pijalnię wód.

40. Bazaltowe słupy koło Lutyni

W nieczynnym kamieniołomie przy zachowaniu odpowiednich środków ostrożności zobaczyć można pięknie wykształcone sześcioboczne słupy bazaltu, które stanowią pozostałość po trzeciorzędowym kominie wulkanicznym. Podobne słupy lub bazaltowe organy oglądać można po drugiej stronie doliny w Czarnym Urwisku, skąd roztacza się piękny widok na Łądek Zdrój.

41. Jaskinia Radochowska koło Radochowa

Jedna z największych jaskiń w Sudetach odkryta została ponad 200 lat temu. Łączna długość korytarzy to 265 m. Szata naciekowa została zniszczona, lecz podziwiać tu można urocze podziemne jezioro. Grotę zwiedza się indywidualnie, niezbędne jest jednak posiadanie latarek. Do dyspozycji turystów pozostaje zadaszony schron z murowanym kominkiem. Jaskinia usytuowana jest poniżej góry Cierniak, na której zlokalizowano małe Sanktuarium Maryjne z kaplicą i Kalwarią

42. Romanowskie Źródło w Żelaźnie

Największe w Sudetach wywierzyisko krasowe, o stałej temperaturze +10°C wypływającej wody wykorzystywanej do hodowli pstrągów. Żyją tu endemiczne wrotki i rzadki ślimak źródlarka karpacka

43. Wieża mieszkalna w Żelaźnie

Gotycka wieża z k. XV w., przebudowana w XVIII w. Niedaleko kościół św. Marcina z XIV w. z wyposażeniem gotyckim i barokowym, otoczony murem z obejściem podcieniowym i bramami

44. Założenie pałacowe-parkowe w Żelaźnie

Zespół pałacowy wzniesiony pod k. XVIII r. przez A Hoffmanna o cechach barokowych i neobarokowych. Wewnątrz okazały hall wykładany marmurem. Obecnie mieści się w nim dom wczasowy. Pałac otacza duży, stary park.

45. Kościół św. Katarzyny w Starym Wielistawiu

Obronny kościół z prezbiterium z XV w. i wieżą z XVII w., przebudowany na barokowy, otoczony murem ze strzelnicami i drewnianym obejściem podcieniowym z XVI w., nadające kościołowi obronny charakter. Dawniej był to znany ośrodek kultu, związany z gotycką figurą Matki Boskiej Wielistawskiej. W sąsiedztwie kaplica - mauzoleum księcia Jana Ziębickiego.

46. Pałac w Piszkowicach

Barokowy pałac z drugiej połowy XVII w. wzniesiony na miejscu renesansowego dworu. Dwukondygnacyjna budowla nakryta 4-spadowym dachem mansardowym z lukarnami. Wokół pałacu rozciąga się zaniedbany park w układzie tarasowym.

47. Most gotycki na Młynówce w Kłodzku

Porównywany ze wspaniałym mostem Karola w Pradze połączył w średniowieczu wyspę Piasek ze Starym Miastem. Przetrwał nienaruszony liczne powodzie dotykające Kłodzko jak głosi legenda dzięki zaprawie z dodatkiem jajek. Kamienną balustradę wieńczy sześć grup z figurami świętych.

48. Twierdza Kłodzka i Labirynty

Najcenniejsze dzieło nowożytnej architektury obronnej w Polsce, zachęca do odwiedzenia swoją tajemniczością i ogromem. Złoczyć tu można ogromne bastiony i komnaty oraz wraz z przewodnikiem przejść fragmentem ciągnących się kilometrami podziemnych chodników minerskich. Z tarasu widokowego rozciąga się wspaniały widok na Kłodzko i całą Ziemię Kłodzką.

49. Rynek w Kłodzku

W środku pochyłego pl. Chrobrego zbudowano już w XIV w. ratusz, który w następnych wiekach wielokrotnie przebudowywano. Obok w 1620 r. wzniesiono wotywną figurę maryjną na kolumnie w otoczeniu świętych. Przy wejściu do ratusza barokowa studnia z lwem z dwoma anionami. Otoczenie stanowią zabytkowe kamieniczki miejskie.

50. Podziemna trasa turystyczna im. Tysiąclecia Państwa Polskiego w Kłodzku

Udostępniona trasa ukazuje zachowane relikty po kilkukondygnacyjnych wyrobiskach- piwnicach korytarzowo-komorowych przekopanych w średniowieczu pod miastem dla celów obronnych i na magazyny.

51. Muzeum Ziemi Kłodzkiej w Kłodzku

W barokowym obiekcie niegdyśjszego konwiktu jezuickiego zlokalizowano najważniejsze muzeum w regionie. Zainteresowania i działania muzeum skupiają się wokół tematyki miasta, regionu, jego historii, przyrody i sztuki. Do najpiękniejszych wewnątrz należą: biblioteka, dwukondygnacyjna sala koncertowa z kopułą Salon Złoty, Sala konferencyjna. Największe kolekcje w zbiorach Muzeum stanowią: zbiór cyny, numizmatów, zegary śląskie z doby uprzemysłowienia na Dolnym Śląsku oraz szkło unikatowe, ze szczególnym uwzględnieniem dorobku artystów działających na Ziemi Kłodzkiej po 1945 r. Muzeum organizuje wystawy stałe i czasowe o różnorodnej tematyce, w tym obrazujące istotne problemy regionu.

52. Kościół Wniebowzięcia NMP w Kłodzku

Najznakomitszy zabytek Ziemi Kłodzkiej skarbnica dzieł sztuki. Budowę gotyckiej bryły rozpoczęli Joannicy w poł. XIV w., a Jezuici w XVIII w. zakończyli nadając barokowy wystrój wewnątrz świątyni. Uwagę przykuwa zwłaszcza piękny ołtarz główny, a także ołtarze boczne, figury, obrazy i sklepienia.

53. Kościół i klasztor Franciszkanów w Kłodzku

Kościół Matki Bożej Różańcowej wraz z klasztorem powstał w I poł. XVII w. jako barokowa budowla. W refektarzu klasztoru znajduje się olbrzymi fresk, autorstwa F.A. Schefflera.

54. "Bukowa Kalenica" w Górach Sowich

Leśny rezerwat przyrody położony w szczytowych partach Gór Sowich. Rośnie tu uroczy pierwotny las buczynowy z cennym runem leśnym. Na szczycie Kalenicy stoi stalowa wieża widokowa. W okolicy duże skupiska cisów, a w lasach spotkać można sprowadzone z Korsyki muflony.

55. Centrum Sportów Zimowych w Sokolcu

Popularny ośrodek narciarski Gór Sowich o różnicy wzniesień wynoszącej ok. 80 m. Polecany dla osób rozpoczynających naukę jazdy na nartach.

56. Wieża widokowa na Wielkiej Sowie

Wieża im. Orłowicza stoi na szczycie Wielkiej Sowy (1015 m), najwyższym szczycie Gór Sowich. Roztacza się z niej znakomity widok na całe Sudety i Przedgórze Sudeckie i miasta, takie jak m.in.: Świdnica i Dzierżoniów.

57. Tunel kolejowy w Świerkach

Pod Świerkową Kopą w 1880 r. wykuto jeden z najdłuższych w Sudetach tuneli o długości 1171 m. Prowadzi nim interesująca linia kolejowa z Kłodzka do Wałbrzycha, którą poprowadzono m.in. po wysokich stalowych wiaduktach.

58. Ratusz w Nowej Rudzie

Na środku rynku już w XV w. wzniesiono pierwszy ratusz. Obecny zbudowany pod k. XIX w. posiada rozczłonkowaną bryłę. W płn. narożniku kamienna figura św. Floriana umieszczona nad misą fontanny.

59. Muzeum Górnictwa Podziemnego w Nowej Rudzie

W byłym polu górniczym "Piaś" kopalni "Nowa Ruda" udostępniono do zwiedzania 700 m podziemnych wyrobisk górniczych i XIX-wieczny kompleks obiektów przemysłowych. Dzięki temu zapoznać tu się można z bogatą, ponad 500-letnią historią górnictwa węglowego w regionie.

60. Muzeum prof. J. Wittiga w Nowej Rudzie

Ekspozycja poświęcona pamięci pisarza, teologa i piewcy Ziemi Kłodzkiej J. Wittiga (1879-1949) urządzona w jego byłym domu. Wystawy prezentują pamiątki osobiste, fotografie, dokumenty i książki autorstwa tego ważnego niemieckiego pisarza.

61. Wieże widokowe na Górze Św. Anny i Wszystkich Świętych w Nowej Rudzie

Kamienne budowle wykonane z miejscowego czerwonego piaskowca wzniesione na pocz. XX w., wykorzystujące walory widokowe roztaczających się z nich panoram. Udostępniona wieża na Górze Wszystkich Świętych znana jest z jednej z najładniejszych panoram sudeckich, obejmującej Karkonosze ze Śnieżką, Góry: Suche, Wałbrzyskie, Sowie, Bardzkie po Masyw Śnieżnika oraz Orlickie, Bystrzyckie i Stołowe.

62. Kompleks pałacowo-parkowy w Bożkowie

W centrum wsi w 1708 r. wzniesiono barokowy pałac, który przebudowano w 2 poł. XIX w. Do pałacu przylega park z okazałymi drzewami i pawilonem ogrodowym. W pobliżu barokowy kościół św. Piotra i Pawła z oryginalną amboną w kształcie łodzi.

63. Zespół pałacowy w Ratnie Dolnym

Pierwsze wzmianki o wsi sięgają XIV w. Ze zbocza wzgórza nad rzeką malowniczo wyrasta renesansowy zamek z attyką na szczycie. Bryła zamku była wielokrotnie przebudowywana, obecnie zamek pozostaje nie użytkowany. U stóp zamku pozostałości starego tarasowego założenia parkowego.

64. Bazylika Nawiedzenia NMP w Wambierzycach

Wambierzyce - zw. "Śląską Jerozolimą" - to znany sudecki ośrodek pielgrzymkowy, związane z kultem cudownej figurki Matki Bożej z Dzieciątkiem z 2 poł. XIV w. Nad wsią dominuje ogromna bazylika mniejsza, do której wejścia prowadzą monumentalne schody. Wewnątrz bardzo bogaty i cenny wystój barokowy z XVIII w. m.in. ołtarz główny i boczne, ambona, obrazy i figury.

65. Kalwaria w Wambierzycach i zespół kaplic

Wieś posiada oryginalny układ przestrzenny z 9 bramami, kościołem i około 135 kaplicami i innymi obiektami przy trasie Kalwarii i Drogi Krzyżowej znajdujących się w centrum wsi i na okolicznych wzgórzach. Razem stanowi to największy tego typu zespół architektoniczno- krajobrazowy.

66. Ruchoma szopka w Wambierzycach

Największa szopka na Ziemi Kłodzkiej, której twórcą był miejscowy ślusarz L. Wittig. W ciągu 28 lat wyrzeźbił on ok. 800 figurek z drewna lipowego. Znaczną ich część poruszana jest mechanizmem zegarowym w rytm muzyki.

67. Skansen i mini zoo w Wambierzycach

Skansen powstał z inicjatywy pana Mariana Gancarskiego. Przeobraził on swoją zagrodę w muzeum. Ekspozycje zbierał przez 30 lat i dzięki temu obecnie podziwiać można m.in.: urządzenia młyńskie, stare naczynia, kolekcję broni oraz niecodzienny żywy inwentarz.

68. Rynek i mury obronne w Radkowie

Miasto z zachowanym pierwotnym układem przestrzennym. Najciekawszy jest późnogotycki kościół św. Doroty z barokowym wyposażeniem. Na Rynku stoi renesansowy ratusz i figura MB Szkaplerznej. Wokół miasta oglądać można zachowane fragmenty murów obronnych z 1 poł. XV w.

69. Zalew w Radkowie

Jest to znane na Ziemi Kłodzkiej kąpielisko, przy którym znajduje się ośrodek rekreacyjny z miejscami noclegowymi i wypożyczalnią sprzętu wodnego. Atrakcyjność kąpeli podkreśla piękny widok na krawędź Gór Stołowych.

70. Szczeliniec Wielki

Wspinając się po kamiennych schodach z Karłowa zdobyć można wierzchołkę najwyższego szczytu Gór Stołowych (919 m n.p.m.). Trasa zwiedzania prowadzi między piaskowcowymi formami skalnymi (posiadającymi własne nazwy utworzone od ich charakterystycznych kształtów) i głębokimi szczelinami - dochodzącymi do 17 m. Z punktów widokowych podziwiać można rozległe panoramy Sudetów.

71. Ścieżka dydaktyczna rzeźby skalnej i "Wrota Pośny" koło Radkowa

Szlak z Radkowa przez Ściankę, Pasterkę i Szczeliniec Wielki z 14 stanowiskami, obrazującymi budowę geologiczną, procesy erozyjne i szatę roślinną. Dawne wodospady Pośny (obecnie suche) w okresie opadów tworzą malowniczą kaskadę w skalistym wąwozie.

72. Wielkie Torfowisko Batorowskie

Obszar ochrony ścisłej wchodzący w skład Parku Narodowego Gór Stołowych. Na nieprzepuszczalnym podłożu margli, na skutek dużej wilgotności podłoża obszar ten porośnięty został torfowcami tworzącymi tu głębokie pokłady. W tych warunkach występujące na nim świerki i sosny nierzadko przyjmują skarłate formy.

73. Skalne Grzyby

Zespół wolnostojących skałek powstałych na skutek wietrzenia ławic piaskowcowych o zróżnicowanej odporności. W ten sposób wykształciły się niesamowite formy skalne kształtem przypominające grzyby, młoty, maczugi.

74. Skałki Łężyckie

S płaszczyzna położona na krawędzi Gór Stołowych o dość znacznych rozmiarach, porośnięta cenną roślinnością łąkową. Na nim rozrzucone są skałki piaskowcowe tworząc specyficzny, piękny krajobraz przypominający sawannę.

75. Zamek "Leśna" na Szczytniku

Neogotycki zamek usytuowany na skalnej krawędzi nad Szczytną. Zbudowany w 1832 r. na miejscu fortu z XVIII w. Obecnie mieści zakład opieki społecznej. Obok zamku rozmieszczone są punkty widokowe, z których roztacza się widok na miasto i pobliskie góry.

76. Białe Skały

Zgrupowanie okazałych skał piaskowcowych. Nazwa ich wiąże się z jasnym zabarwieniem wynikającym ze znacznej zawartości kwarcu. Część z nich posiada własne nazwy, w większości nadane przez wspinaczy, jako że są jednym z atrakcyjniejszych miejsc wspinaczkowych w Górach Stołowych.

77. Park Zdrojowy z pijalnią wód mineralnych w Polanicy Zdroju

Założenie parkowe o powierzchni 13 ha skupiające siedliska różaneczników oraz okazy drzew uznane za pomniki przyrody, przechodzące w naturalny las. W parku efektowne plazy podświetlanej fontanny. Od 1991 wpisany do rejestru zabytków jako dobro kultury. Nieopodal wejścia do parku pijalnia wzniesiona w latach 1911-13 w stylu klasycyzująco secesyjnym połączona z Teatrem Zdrojowym im. M. Źwikłńskiej. Przy głównej alei parku znajduje się charakterystyczne sanatorium "Wielka Pieniawa".

78. Etnograficzne Muzeum Misyjne w Polanicy Zdroju

Mieszczące się w zabudowaniach klasztornych o.o. Sercanów w Sokołowie - misjonarzy mających tutaj swoją siedzibę, ekspozycja egzotycznych wyrobów rękodzielniczych przywiezionych z Afryki, Oceanii i Ameryki Południowej.

79. Torfowisko pod Zieleńcem

Rezerwat utworzony jest na powierzchni 156,8 ha wierzchołków gór, który krajobrazem przypomina tundrę. Na podmokłym podłożu wśród torfowców odnaleźć można rzadkie okazy flory takie jak np.: brzoza karłowata, sosna błotna, rosiczki oraz kosodrzewina.

80. Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju

Budynek drewniano-kamienny wzniesiono w 1605 r. z wyraźnym barokowym akcentem. W kolejnych latach rozbudowywany, dziś stanowi jeden z najcenniejszych w kraju zabytków technicznych. We wnętrzach zlokalizowano Muzeum Papiernictwa i warsztaty produkujące papier ręcznie czerpany. Istnieje możliwość wzięcia udziału w lekcjach, dotyczących techniki produkcji papieru czerpanego połączona z zajęciami praktycznymi po uprzedniej rezerwacji

81. Kościół św. Piotra i Pawła w Dusznikach Zdroju

Barokowy kościół w obecnej postaci z pocz. XIX w., wyróżnia się oryginalną amboną w postaci wieloryba z rozwartą paszczą. Cenne wyposażenie barokowe stanowią m.in. ołtarz główny z obrazem P. Brandla, ołtarz boczny "14 Wspomożycieli" w Kaplicy Zmarłych.

82. Rynek w Dusznikach Zdroju

Rynek otacza wiele ciekawych kamieniczek, m.in. ratusz z XVI w. i dawny zajazd w którym gościł w 1669 r. król Jan Kazimierz. W środku placu stoi wotywna, barokowa kolumna Matki Bożej z Dzieciątkiem, w otoczeniu świętych Floriana i Sebastiana, dzieło L. Webera.

83. Park Zdrojowy z pijalnią wód mineralnych w Dusznikach Zdroju

W malowniczym parku zlokalizowanych jest kilka znaczących obiektów: dworek z pocz. XIX w. mieszczący Teatr im. F. Chopina (który koncertował tu w 1826 r.), dwa pomniki Chopina, pijalnia wód mineralnych z halą spacerową. W sezonie wieczorami atrakcją stanowi kolorowo podświetlana fontanna.

84. Kompleks sportowy Jamrozowa Polana

Rozległa polana otoczona lasami świerkowymi i mieszanymi. Wytyczono tu trasy narciarstwa biegowego, zbudowano wielostanowiskową strzelnicę biathlonową, dzięki czemu polana stanowi znaczący ośrodek polskiego biathlonu. Rozgrywane są tu liczne zawody sportowe.

85. Stacja sportów zimowych Zieleniec

Osada założona na zboczach Gór Orlickich w 1719 r. Jest najwyższą położoną miejscowością w Sudetach. Obecnie zaopatrzona w rozbudowaną bazę noclegową oraz sieć 20 wyciągów narciarskich. W sezonie zimowym jest często odwiedzana.

86. Rynek w Lewinie Kłodzkim

Pochyły rynek otoczony jest starymi kamienicami, które sięgają XVIII w. W dolnej części rynku stoi figura kamienna przedstawiająca św. Jana Nepomucena z 1717 r., w górnej zaś kamień kolumna maryjna.

87. Zespół parkowo-pałacowy w Jeleniowie

Zbudowany w XVI w. jako dwór renesansowy, przebudowany w 1788 r. na pałac barokowy przez hrabiego von Mitiusa. W latach 1961-1971 przeszedł gruntowny remont.

88. Ruiny zamku Homole

Kamienny zamek Homole wzniesiony został w XIII w. na miejscu grodu granicznego dla ochrony odnogi szlaku bursztynowego. Stanowił również centrum niewielkiego państewka. Do dzisiejszych czasów przetrwały już tylko skromne ruiny zamku w postaci resztek wieży i fragmentów murów.

89. Kamienny wiadukt kolejowy w Lewinie Kłodzkim

Wzniesiony został w 1903 r. przez włoskich budowniczych. Ma 120 m długości i 27 m wysokości, a oparty jest na wieloprzęsłowej, klasycznej konstrukcji.

90. Trasa kolejowa Kłodzko- Kudowa Zdrój

Lokalna linia kolejowa na Ziemi Kłodzkiej ukończona w 1905 roku, biegnąca przez uzdrowiska Polanica Zdr., Duszniki Zdr., Kudowa Zdr. pomiędzy Górami: Bystrzyckimi, Stołowymi i Wzgórzami Lewińskimi. Szczególnie malownicza na odcinku Duszniki Zdrój - Kudowa Zdrój.

91. Park Zdrojowy i pijalnia wód mineralnych w Kudowie Zdroju

Park Zdrojowy założony został w XVIII wieku z charakterystycznym powstałym w tym samym czasie sanatorium "Zameczek". Pijalnia wód mineralnych zbudowana na początku XX w. ma cechy barokowe i połączona jest z nową halą spacerową. Obok charakterystyczny okazały budynek sanatorium "Polonia" z salą teatralno-widowiskową.

92. Kaplica Czaszek w Kudowie Zdroju - Czermnej

Jedna z nielicznych w Europie kaplica, której wystrój stanowią warstwowo ułożone czaszki i piszczele ok. 3 tyś. ludzi ofiar wojen i epidemii. W piwnicy zgromadzono jeszcze ok. 20 tyś. innych fragmentów szkieletów. Osobliwe miejsce wywołujące refleksje nad kolejami ludzkiego życia. Obok znajduje się skansen "Szlak ginących zawodów".

93. Ruchoma szopka w Kudowie Zdroju - Czermnej

W chatce będącej przykładem tradycyjnego budownictwa sudeckiego z przełomu XIX i XX w. podziwiać można wykonane w latach 1896-1924 przez Frantiska Stepana ok. 250 ręcznie struganych, niezwykle barwnych lipowych, ruchomych figurek. Układają się one w sceny z życia pasterzy, mieszczan i ich domostwa. Zagrać tutaj też można na zabytkowych organach.

94. Muzeum Kultury Ludowej Pogórza Sudeckiego w Kudowie - Pstrążnej

Na górskim stoku byłej wsi Pstrążna zlokalizowano skansen. Przedmiotem prezentacji są w nim obiekty architektury i kultury ludowej Sudetów (budynki mieszkalne, dzwonnica, zajazd, kuźnia wraz z wyposażeniem w sprzęty i narzędzia). Latem organizowane są tutaj pikniki połączone z degustacją m.in., pieczonego na miejscu chleba ze smalcem, ziemniaków z ogniska i bigosu.

95. Błędne Skąły

Ławica piaskowców położona na wysokości 852 m, splekana siecią szerokich szczelin, których głębokość sięga do kilku metrów. Błędne Skąły mają postać malowniczego labiryntu skalnego i stanowią nie lada atrakcję dla odwiedzających turystów.

96. "Róża kłodzka" (Pełnik europejski)

Ziemia Kłodzka jest obszarem występowania najbardziej licznych populacji tej rośliny w Polsce. Od przynajmniej 120 lat kwiat nosi lokalną nazwę "kłodzka róża". Szczególnie w Górach Stołowych na podmokłych łąkach pełnik europejski tworzy całe łany złocistożółtych kul, kołyszących się na wietrze wśród wiosennej zieleni traw.

97. Trasa kolejowa Kłodzko - Nowa Ruda

Atrakcyjny pod względem widokowym odcinek linii kolejowej Kłodzko - Wałbrzych, stanowiącej fragment niegdysiejszej Śląskiej Kolei Górskiej, który uruchomiony został w 1879 r.

98. Łowiska pstrągów

Jedna z najmłodszych i cieszących się coraz większą popularnością atrakcji Ziemi Kłodzkiej. Możliwość połowu i degustacji pstrąga oferują łowiska m.in. w: Radochowie, Konradowie, Nowej Morawie, Goszowie, Pstrążnej, Spalonej, Łądku Zdroju, Boguszyńie, Korytowie i Długopolu Zdroju.

99. Przełom Nysy Kłodzkiej przez Góry Bardzkie

Malowniczy, antecedentny (tzn. starszy od gór) przełom górski. Nysa Kłodzka zatacza tu sześć dużych meandrów. Dobrze widoczny z okien pociągów na odcinku Kłodzko - Bardo. Rzeką odbywają się spływy kajakowe.

100. Radkowskie Skąły

Mur skalny, otaczający baszty i filary skalne o blisko stumetrowej wysokości zaliczane do najokazalszych w Górach Stołowych. Poprowadzono tędy wiele dróg wspinaczkowych, a ich górna krawędź stanowi dobry punkt widokowy.

101. Droga "Stu Zakrętów"

Malowniczy odcinek drogi 387, biegnący w otoczeniu ciekawych form skalnych z Radkowa przez Kartów do Kudowy Zdrój.

